

Handlingsplan för drönare i Örebro län

Handlingsplan för drönare i Örebro län

Jan Berglöf

Omslagsbild: Efterforskning av försvunnen person under ledning av Missing People Sweden (foto: Per Folkesson)

2018-05-17

Innehåll

1.	Syfte	4
2.	Bakgrund till handlingsplanen.....	5
3.	Regional utvecklingsstrategin.....	6
4.	Drönare och dess användning.....	8
5.	Insatsområden.....	9
6.	Handlingsplan med insatser att gå vidare med.....	10
7.	Finansiering.....	14
8.	Framgångsfaktorer	15
	Bilaga: Processen att ta fram handlingsplanen	17

1. Syfte

Tekniska innovationer slår inte alltid igenom i samhället på en gång utan kräver sin tid för att få acceptans eller att utvecklas ytterligare. Drönarnas intåg påminner om bilens intåg för 100 år sedan. När bilen kom var det inget självklart inslag i samhället. Acceptansen var låg och reglerna för hur och när man fick framföra fordonet reglerades hårt. Mobiltelefonen är ett exempel på hur användningen kan utvecklas exponentiellt. Vem trodde för ett 20-tal år sedan att man kan göra alla de saker man idag kan göra med mobilen!

Drönare börjar nu användas allt mer i flera verksamheter. Nyttan i användandet är stor som leder till att allt fler funderar på att utnyttja drönare för att effektivisera sin verksamhet. Samtidigt är användandet hårt reglerat. Region Örebro län vill medverka i att användandet av drönare utvecklas i syfte att öka samhällsnyttan genom att öka antal arbetstillfällen, miljövänligare transporter, rädda liv mm.

Genom att ta fram en regional handlingsplan för Örebro län försöker vi tidigarelägga användningen och ligga i framkant i utvecklingen för att på sikt öka antalet arbetstillfällen. EU bedömer att antalet arbetstillfällen inom den europeiska gemenskapen kommer att öka med 150 000 stycken inom drönarverksamheten till år 2050.

Örebro län är ett viktigt logistiskt centrum i landet samtidigt som vi har ett universitet som är världsledande inom artificiell intelligens och robotteknik. Genom att utveckla samarbetet mellan näringsliv, akademi och civilsamhället inom drönarområdet kan både nya verksamheter och ny teknik utvecklas.

Öppningsceremonin av vinter-OS 2018 i PyeongChang då 1.200 drönare flög i olika 3D-formationer. (Robotnyheter.se)

2. Bakgrund till handlingsplanen

Drönare kommer bli en allt större del i människors vardag. Det innebär samtidigt att det är ett område med stark tillväxt. För att kunna ta del av denna tillväxt har Region Örebro samordnat arbetet med att ta fram en regional handlingsplan för drönare. Den visar vägen hur arbetet ska startas upp för att nå visionen. Region Örebro län har en vision om att vara :

Sveriges ledande drönarregion år 2030

Region Örebro län lät konsultföretaget Sweco ta fram ett kunskapsunderlag om drönare¹. Underlaget visade att

- drönarmarknaden är starkt växande
- det finns en mängd olika användningsområden för drönare redan idag och ännu fler i framtiden
- det finns goda förutsättningar för att Örebroregionen kan bli Sveriges ledande drönarregion

Det är viktigt att Region Örebro län tar initiativet till att samordna utvecklingen inom ett nytt område. Detta gynnar regionen i det längre perspektivet. Det handlar om att skapa nya arbetstillfällen i regionen. Idag är drönaranvändningen hårt reglerad men EU arbetar med att se över reglerna vilket även Transportstyrelsen gör. Riksdagen har uppmanat regeringen att ta fram en nationell strategi och moderniserad lagstiftning för drönare som både bejakar möjligheterna med ny teknik och värnar om flygsäkerheten. Utvecklingen inom drönarområdet går väldigt snabbt och en mindre reglering, t ex för autonoma drönare, skulle snabba upp utvecklingen ytterligare en nivå.

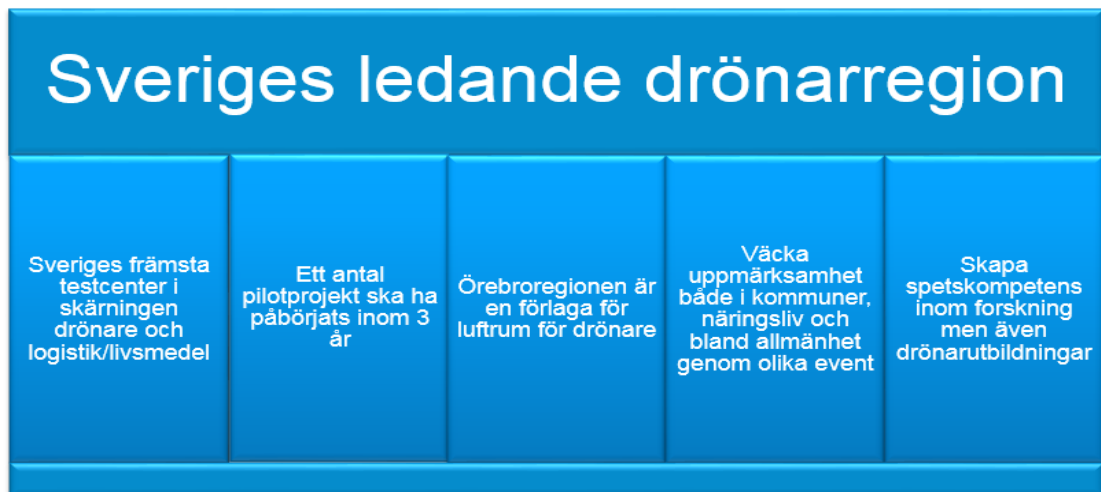
Örebroregionen är ett viktigt logistiskt nav i Sverige. En utveckling inom drönarområdet skulle både bibehålla och öka regionens betydelse inom logistikområdet. Örebro universitet är världsledande inom artificiell intelligens och robotisering. En satsning på forskning inom drönare och dess tillämpning med olika typer av sensorer skulle stärka universitetets ingenjörsutbildning. En ökad verksamhet inom drönarområdet skulle ge ytterligare utbyte av t ex samarbetsprojektet AI.MEE² där även Region Örebro län och Alfred Nobel Science park ingår.

För att nå visionen ämnar Region Örebro län initiera ett antal utvecklingsprojekt med syfte att ta en ledande roll i utvecklingen av användandet av drönare kopplat med ny teknik för att skapa ökad samhällsnytta.

¹ Se <https://www.regionorebrolan.se/sv/Regional-utveckling/Trafik-och-Samhallsplanering/Logistik/>

² AI.MEE – Autonomous Intelligent Machines Exploration & Enterprise

I arbetet finns det fem insatsområden som bedöms vara viktiga att arbeta med. För var och en av dessa har en aktivitet valts ut som ska utvecklas i närtid. I följande figur visas hur handlingsplanens målmodell ser ut. Mer om insatserna och aktiviteterna beskrivs senare i handlingsplanen.

3. Regional utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) uttrycker Örebro läns samlade vilja och fungerar som en gemensam plattform för länets aktörer och framtagning av strategier inom regionens olika verksamhetsområden. Strategins övergripande mål är att regionen ska ha

- en stark konkurrenskraft
- hög och jämlik livskvalitet
- god resurseffektivitet

Målen visar hur RUS kan bidra till de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk.

Drönare är en innovation inom flera sektorer i samhället. En utveckling och ökad användning av drönare kan ge både stort och brett bidrag till effektmålen i den regionala utvecklingsstrategin.

- En satsning på utveckling inom drönarområdet riktar sig framför allt till att stärka länets konkurrenskraft. Det finns skäl att skapa utbildningar som leder till förbättrad kompetensförsörjning, inte bara inom drönarområdet utan även

inom teknik/robotteknik/artificiell intelligens beroende på innehåll i utbildningar.

- En satsning på utveckling inom drönarområdet ökar även kunskapsintensiteten genom att öka investeringar i forskning och utveckling (FoU). Regeringen satsar extra mycket kring nya innovationsutlysningar genom t ex Vinnova.
- Vi ser idag bara början på vad man kan göra med drönare. Detta innebär att det finns stora möjligheter för en ökad innovationskraft.
- Genom samarbete mellan universitet och näringsliv kan nya företag skapas med unika produkter som leder till en ökad entreprenöriell aktivitet.
- Örebro län har stora möjligheter att sätta länet på kartan och därmed få en ökad nationell attraktionskraft genom att satsa på olika drönarevent.
- Handlingsplanen för drönare innebär att den globala attraktionskraften ökar genom samarbete mellan universitetet och näringsliv i syfte att utveckla nya produkter inom drönarområdet.
- Handlingsplanen syftar till att skapa en ökad aktivitet inom ett nytt område vilket i sin tur ger ökad tillväxt hos näringslivet.
- Redan idag används drönare inom de areella näringarna som ger en ökad produktion. Ett särskilt fokus på livsmedelsområdet skulle ge Örebro län ytterligare del i visionen att bli Sveriges ledande drönarregion.
- En ökad användning av drönare skulle även kunna effektivisera Region Örebro läns egen verksamhet, ett exempel är drönare med hjärtstartare som komplement till ambulans vilket räddar liv. Ett större utnyttjande av drönare inom logistikområdet kan ge minskad klimatpåverkan om varuleveranser sker med drönare istället för lastbilar.

Ambulansdrönare (Källa [www.SVT.se](https://www.svt.se)³)

³ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/dronare-kan-oka-overlevnaden-vid-hjartstopp>

4. Drönare och dess användning

En drönare är ett obemannat luftfartyg som går under ett antal olika benämningar, bl.a. UAS (Unmanned Aerial System), UAV (Unmanned Aerial Vehicle) eller RPAS (Remotely Piloted Aircraft System).

Drönartekniken har många potentiella användningsområden, t.ex. inom transportområdet, räddningsarbete, besiktningar av infrastruktur och byggnader, skogs- och jordbruk och journalistisk verksamhet. Inom t ex det kulturella området kan drönare användas till fyrverkeri. Den stora fördelen med tekniken är att den kan användas i svårtillgängliga miljöer eller på platser som är farliga för människor. En ändamålsenlig användning av tekniken kan därför bidra till effektivisering av näringsverksamheter men också vara ett viktigt verktyg inom den offentliga sektorn t.ex. vid eftersökandet av försvunna personer, transport av hjärtstartare. Tekniken kan vidare ha stor betydelse i arbetet för en säkrare arbetsmiljö.

Drönare kan emellertid även användas i antagonistiska syften som terrorism, sabotage och spioneri samt riskera att röja säkerhetsskyddad verksamhet. Utgångspunkten i användandet måste därför utgå från säkerhet, dels att drönare används som inte äventyrar säkerheten för de som befinner sig på marken, dels ha någon form av kontroll av vilka drönare som är i luften för att undvika felaktig användning.

4.1 Regler

Sverige hade redan 2009 ett regelverk för drönare framtaget. Då fanns endast ett fåtal drönare i landet men utvecklingen har sedan dess varit i det närmaste explosionsartad. Idag uppskattar Transportstyrelsen antalet drönare i landet till mellan 400 000 och 500 000 farkoster och bedömningen är att man är nära toppen vad gäller privata drönare men att kommersiella kommer att öka.

Med en kraftig ökning av antalet fjärrstyrda luftfarkoster ställs ökade krav på att det finns ändamålsenliga regler för att motverka risker i luftrummet. Samtidigt är drönarflygarna en ny typ av luftrumsbrukare som inte har samma kunskaper och behov som mer traditionella användare av luftrummet. Förutsättningarna för området håller på och förändras och det är Transportstyrelsens uppdrag att se till att det finns tydliga och enkla regler för alla att hålla sig till.

Varje medlemsstat i EU, däribland Sverige, har hittills själv kunnat reglera tillverkning, underhåll och användning av drönare under 150 kg med hjälp av nationella regler. Det är helt förbjudet att flyga över fängelser, nationalparker och kärnkraftverk. Dessa är så kallade restriktionsområden. Är man närmare 5 km av en flygplats, i så kallad kontrollerat luftrum, måste man ha tillstånd från trafikledningen

medan om man befinner sig längre bort än 5 km från flygplatsen kan man flyga upp till 10 eller 50 meter om drönaren är lättare än 7 kg. Enligt Transportstyrelsens bestämmelser får man inte flyga bortom synhåll eller mer än 500 meter bort från sin position. Inte heller flyga högre än 120 meter. Drönaren som väger mer än 7 kg kräver tillstånd från Transportstyrelsen.

4.2 Tillstånd

I Sverige krävs tillstånd från Transportstyrelsen för att använda drönare (UAV) utom synhåll eller högre än 120 meter eller om drönaren väger mer än 7 kg. Tillstånden delas in i fem olika kategorier 1, 2, 3, 4 och 5. De olika tillståndskategorierna utgår från maximal startvikt (max 150 kg). Tillstånd för kategori 4 ska sökas om luftfartyget är avsedd att flygas utom synhåll för piloten. Generellt för de tre lägsta kategorierna är att drönaren enbart får flygas inom synhåll från piloten (utan hjälpmedel) och att ansvarsförsäkring krävs.

I takt med utvecklingen kommer inom kort det EU-gemensamma regelverket uppdateras.

5. Insatsområden

Utgångspunkten för arbetet med handlingsplanen är Swecos studie om användningsmöjligheter för drönare i Örebroregionen. I studien identifierades 7 insatsområden som var viktiga att arbeta med. Det handlar om hinder och utmaningar som identifierar en strategisk inriktning för att verksamhetens resurser ska kunna utnyttjas effektivt. Två av dem, lagar och regleringar samt forskning och utveckling, valdes bort i det fortsatta arbetet. Regionen har inte mandat att ändra lagar medan forskning och utveckling många gånger ingår som en förutsättning i de övriga 5 insatsområdena. De fem insatsområden som handlingsplanen vill utveckla är

- Vi vill utveckla och attrahera näringslivet för att öka konkurrenskraften hos företagen, att få nya företag etablera sig till följd av vår positiva syn på drönare
- Vi anser det är viktigt att arbeta med effektivare och hållbarare transporter för att ersätta vissa transporter och därmed minska trängsel och skapa miljövänligare godstransporter och därmed förstärka regionen som ett logistiskt centrum men även inom kommunernas verksamhet för leverans av mat och medicin till avsides belägna platser.
- Vi vill även arbeta med andra områden än transporter. Det handlar om att utveckla verksamheter förutom inom hälso- och sjukvårdsområdet även inom jordbruk, inspektioner/besiktning av infrastruktur/fastigheter mm, mätning av ämnen i luft och vatten etc, drönare som virtuella stängsel mm
- Vi vill möta kompetensbehovet kring drönare. Det kan handla om att utveckla utbildningar allt från drönarpiloter till forskningsutbildning.

- Vi måste arbeta med att öka acceptansen för drönare. När drönare kommer på tal idag tänker de allra flesta på problem! Problem med den personliga integriteten, flygplan som inte kan lyfta pga störningar från drönare. Detta leder till bristande acceptans hos medborgare och företag.

6. Handlingsplan med insatser att gå vidare med

För att börja arbetet att nå visionen Sveriges ledande drönarregion 2030 har insatsområdena konkretiserats till ett antal aktiviteter för att påbörja arbetet. Region Örebro län ansvarar för att handlingsplanens genomförande och uppföljning. Regionen har som ambition att involvera andra aktörer som kan komma att leda de olika aktiviteterna i planen. Tiden i följande beskrivning av aktiviteter anger när aktiviteten senast ska vara igång.

Det är inte möjligt att dela ut ansvar för aktiviteterna nedan. Ansvaret för att driva aktiviteterna bestäms i samförstånd med deltagare nämnda nedan vid årlig sammankomst där lägesbild i pågående projekt avrapporteras och nya projekt diskuteras.

6.1 Utveckla och attrahera näringslivet

Aktivitet	Kartläggning av etablering av ett testcenter
Deltagare	AI.MEE, Örebro Universitet, Alfred Nobel Science park, Örebro Airport, Business Region Örebro (BRO) och Region Örebro län
Beskrivning	På sikt är ambitionen att ha ett testcenter. I ett första steg är att genomföra en förstudie för att utreda förutsättningarna att etablera ett testcenter i länet. Innehåll: behov, lokalisering, utformning, utreda regler, dispenser etc. Testcenter där företag, myndigheter och andra organisationer på ett säkert sätt kan bedriva utveckling, test, utbildning och demonstrationer av hur drönare kan användas för att effektivisera transportlogistik och inom livsmedelsområdet.
Mål	Sveriges främsta testcenter i skärningen drönare och logistik/livsmedel Delmål: inom 2 år ska förutsättningar kartlagda (förstudie) Delmål: inom 5 år ska testcenter vara i drift
Effekter	Möjligheter att testa ny teknik och nya tjänster utan restriktioner. Viktig möjlighet för ökat samarbete mellan näringsliv och forskning samt efterfrågan att utnyttja testcentret nationellt och internationellt.
Indikator	En förstudie är genomförd (delmål 1)

Tid	2018-2019
Möjlig finansiering	Vinnova, ERUF eller regionala tillväxtmedel
Övrigt	Regeringen lanserar Testbädd Sverige för att vända utvecklingen och uppmantra till att nya innovationer testas. Målsättningen är att det ska bli mer attraktivt att investera i svenska forsknings- och innovationsmiljöer. Total volym: 845 Mkr

6.2 Andra användningsområden än transporter

Aktivitet	Starta pilotprojekt
Deltagare	Alfred Nobel Science Park, Örebro Universitet, BRO, Örebro Airport, Region Örebro län, Inkubera, deltagande företag m fl
Beskrivning	Planera och starta ett antal pilotprojekt inom näringsliv och offentlig verksamhet. Första steg är en utredning/kartläggning över lämpliga företag och verksamhetsområden. Nästa steg är planering av pilotprojekten.
Mål	Ett antal pilotprojekt ska ha påbörjats inom 3 år
Effekter	Stärka konkurrenskraften för näringslivet genom att utföra ett antal projekt, experiment eller pilotprojekt.
Indikator	Antal pilotprojekt
Tid	2018-2020
Möjlig finansiering	Vinnova, Formas, deltagande företag
Övrigt	

6.3 Effektiva och hållbara transporter

Aktivitet	Luftrum
Ansvar	Örebro Airport, Region Örebro län, logistikföretag
Beskrivning	Studera lämpligt drönarstråk för kommersiell trafik

Mål	Örebro län är en förlaga för luftrum för drönare Delmål 1: Förstudie om lämpliga stråk, aktörer, restriktioner, förslag till regeländringar Delmål 2: Lämpligt stråk för testflygning med dispenser
Effekter	Transport av gods med obemannade drönare inom kontrollzon mellan två målpunkter
Indikator	Färdig förstudie och utvalt stråk
Tid	2018-2022
Möjlig finansiering	Vinnova (Testbädd)
Övrigt	Närbesläktat med testcenter då det handlar om test/provflygning under kontrollerade former.

6.4 Möta kompetensbehovet

Aktivitet	Utbildning/kompetensutveckling till näringsliv/offentlig sektor
Ansvar	Örebro universitet, Region Örebro län, kommun
Beskrivning	Inventering av behoven av olika typer av utbildningar
Mål	Skapa spetskompetens inom forskning men även drönarutbildningar
Effekter	Inventeringsstudie om behov av utbildning av drönarpilot/operatör, forskningsområde kring samordning inom drönar- och sensorteknik
Indikator	Färdig studie med förslag till utbildningar på olika nivåer
Tid	2018-2019
Möjlig finansiering	Region Örebro län
Övrigt	

Aktivitet	Omvärldsbevakning/inventering av behov
Ansvar	Region Örebro län

Beskrivning	Undersöka potentiella användningsområden för drönare och hålla sig ajour med utvecklingen inom området.
Mål	Genomlysning av användningen av drönare vartannat år
Effekter	Bidrar till samarbete mellan universitetet/näringsliv/kommuner och region Kompetensutveckling inom området Skapar incitament till nya utvecklingsområden/projekt
Indikator	En utredning vartannat år
Tid	2019
Möjlig finansiering	-
Övrigt	

6.5 Acceptans för drönare

Aktivitet	Marknadsföring för att öka intresset och acceptans för drönare
Ansvar	Region Örebro län, kommuner
Beskrivning	Väcka uppmärksamhet både i kommuner, näringsliv och bland allmänhet genom olika event
Mål	Alla intressenter i och utanför länet ska veta att regionen vill bli bäst Delmål: Drönarevenemang Delmål: Nationell drönarkonferens
Effekter	Ökad kunskap om drönare och regionens ambition
Indikator	Ett drönarevenemang 2019 Nationell drönarkonferens 2020
Tid	2018-2020
Möjlig finansiering	Region Örebro län
Övrigt	

6.6 Operativt arbeta med aktiviteterna

När handlingsplanen är beslutad krävs det att det finns medel och resurser att arbeta med att genomföra aktiviteterna för att drönare ska kunna bidra till den regionala utvecklingen. Det behövs resurser för att kunna arbeta operativt med området. Det handlar om

- Ta fram ansökningar, både internt inom strukturfonder och EU-stöd
- Samordning av de olika aktiviteterna även om projektledningen ligger externt
- Uppföljning av arbetet och resultaten i pågående projekten
- Fortsätta utvecklingen med att kontinuerligt ha möten och utrymme för dialog, reflektion, analys och kreativ problemlösning med involverade aktörer

7. Finansiering

För att nå resultat krävs det arbete och engagemang. Det innebär också att det behövs medel för att bedriva utveckling med de aktiviteter som ingår i handlingsplanen. Det är viktigt att utvecklingsarbetet sker i samarbete mellan olika aktörer för att berika varandras kompetens inom detta nya område. Av detta följer även att finansieringen delas mellan de olika aktörerna. Finansieringen av de olika aktiviteterna kan ske med externa, EU, statliga och regionala samt egen finansiering.

Vinnova Från statligt håll finns det olika former av utlysningar för utvecklingsprojekt att söka medel från. Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Deras uppgift är att bidra till hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation. Det gör de främst genom att ge bidrag till innovationsprojekt och forskning som behövs för att utveckla nya lösningar. De satsar också långsiktigt på starka forsknings- och innovationsmiljöer. De stimulerar samverkan mellan företag, universitet och högskolor, offentlig verksamhet, civilsamhället och andra aktörer. Drönare kommer att ge stor samhällsnytta inom flera områden vilket öppnar upp för olika typer av innovationsutlysningar.

Regionen Staten finansierar stöd för att stödja regionernas arbete med tillväxt och utveckling. Det är medel som regionen har egen rådighet över. Stöden hör hemma inom statens utgiftsområde 19 Regional tillväxt och heter anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder och anslag 1:2 Transportbidrag. Projektmedel kan ges till många olika typer av insatser. Syftet är dock alltid att bidra till att målen i länens regionala utvecklingsstrategier nås. Projektmedlen fungerar som en "hävstång" i det regionala tillväxtarbetet, det vill säga

attraherar finansiering från andra aktörer, såväl privata som offentliga.

ERUF

Från regionalt håll kan regionen bidra med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Östra Mellansverige. Programmet ERUF ska bidra till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning i Östra Mellansverige och utgår från regionens strategier för hur regionen ska utvecklas. Östra Mellansverige avser Örebro, Västmanlands, Södermanlands, Uppsala och Östergötlands län. Tillväxtverket är förvaltande myndighet för programmet ERUF. Följande tre insatsområden finns i programmet:

- Stärka forskningen, teknisk utvecklingen och innovation
- Öka små och medelstora företags konkurrenskraft
- Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

Ansökningar till ERUF kan bidra med delfinansiering från regionens sida. Utöver det kan regionen bidra med tid för att underlätta arbetet i projekten.

Naturvårdsverket Naturvårdsverket har regeringens uppdrag att under åren 2016–2019 genomföra utlysningar om stöd för spetstekniker och avancerade systemlösningar för hållbar stadsutveckling. Avancerad miljöteknik behövs i utvecklingen av städerna. Naturvårdsverket satsar 68 miljoner kronor 2016–2019 till projektering, förstudier och annan planering som ökar användningen av spetstekniker och avancerade systemlösningar i stadsmiljöer. 17 miljoner fördelas per år.

Egen finansiering En fjärde finansieringskälla är de medverkande aktörerna som kan bistå med tid och ekonomiska resurser.

8. Framgångsfaktorer

Vad krävs för att insatsområdena ska leda till att målet om Sveriges ledande drönanregion ska uppnås? Det finns några framgångsfaktorer som är viktiga för att handlingsplanen ska nå visionen i framtiden.

- En viktig faktor är att det finns ett stort intresse och engagemang från både aktörer och politiker. Region Örebro län har varken resurser eller medel för att driva de olika projekten utan är beroende av aktörer som ser fördelar och vinster att projekten blir av och drivs framåt. Det är därför viktigt med engagerade aktörer som har vilja och möjlighet att driva projekten.
- Mycket av finansiering sker från utlysningar och fonder vilket innebär att resurser finns tillgängliga för att driva ansökningsprocesser. Finansiering av projekten är en nödvändighet inom detta område då mycket handlar om att ta fram nya innovationer. Staten har via Vinnova möjlighet att finansiera men det krävs ytterligare medel då forskningsmedel ofta ger finansiering till 50% av projektkostnaden.
- Det är viktigt att de inblandade är proaktiva genom att ligga ett steg före i utvecklingen. Oftast handlar det mycket om ett reaktivt förhållningssätt i etableringen av ett nytt teknikområde, dvs. samhället hanterar de problem som uppstår här och nu.
- En viktig förutsättning är att finns ett samarbete mellan de inblandande aktörerna. Det handlar om en mötesplats för regelbunden uppdatering/uppföljning av handlingsplanen, de enskilda aktiviteterna/projekten och framtagning av nya projekt i framtiden.
- För själva drömarområdet krävs regelförändringar för att de samhällsnyttor som drönare kan göra förverkligas. Region Örebro län kan inte själv genomföra regelförändringar men däremot utöva påverkan på beslutande myndigheter.
- En risk som kan uppstå är att efterfrågan på utbildning eller behovet av ett testcenter/testbädd är svagt, t ex p g a de etableringar som redan finns på plats i Ljungbyhed och Västervik. Fokus bör i möjligaste mån ligga inom regionens styrkor som t ex logistik och livsmedel.

Bilaga: Processen att ta fram handlingsplanen

Swecos underlagsrapport

Det första steget som Region Örebro län gjorde i arbetet med att ta fram en handlingsplan var att låta Sweco göra en studie om användningsmöjligheter för drönare i Örebroregionen. Utifrån denna studie, som omfattade två rapporter⁴, lät nämnden för samhällsbyggnad i Region Örebro län ge förvaltningen Regional utveckling uppdrag att ta fram en drönarstrategi.

Kick off

Arbetet fortsatte med en kick off där inbjudan gick till de som har nytta eller kan bidra till utveckling inom drönarområdet. Näringsliv, Alfred Nobel Science park, Örebro universitet, Örebro Airport för att nämna några. Inbjudan gick även till samtliga områden inom Region Örebro läns förvaltning Regional utveckling. Resultatet från kick offen gav 55 olika förslag till aktiviteter som man bedömde skulle vara intressanta att ta med i en handlingsplan för drönare.

Arbetsgruppsmöte

Förslagen från kick offen till aktiviteter bedömdes utifrån nytta, relevans och genomförbarhet. Det är viktigt att det är aktiviteter som berör och ger nytta till aktörerna i regionen. Det är ett nytt utvecklingsområde och det är viktigt att det finns förutsättningar att komma i mål med dem. De aktiviteter som bedömdes kunna vara framgångsrika återfinns i tabellen nedan.

Insatsområde	Förslag till aktivitet
Utveckla och attrahera näringslivet	Etablera ett testcenter
Andra användningsområden än transporter	Genomföra pilotprojekt
Effektiva och hållbara transporter	Utveckla luftrum för kommersiell trafik
Möta kompetensbehovet	Utbildning/kompetensutveckling
Acceptans för drönare	Marknadsföring i form av event

Dessa aktiviteter har sedan diskuterats och förankrats med Business Region Örebro, Örebro universitet, Alfred Nobel Science park, Örebro Airport, Örebro, Karlskoga och Hällefors kommun.

⁴ Drönare i Örebroregionen: Möjligheter och Hinder samt Strategi för ett införande av Drönare i Örebroregionen

Presentation på VTI dagarna i januari 2018

I ett led att marknadsföra regionen inom drömarområdet presenterades arbetet med drömarstrategin vid Transportforum i Linköping i början av januari 2018. Inför ett 60-tal åhörare. Detta uppmärksammades vilket renderade i en artikel i VTI Aktuellt. TT var även närvarande vid sessionen där strategiarbetet presenterades och nämnde kort regionens arbete med drömarstrategin i en artikel.

Remiss av utkast till strategi

Det är viktigt att de som deltagit i arbetet med strategin får tillfälle att lämna synpunkter. Strategin har därför varit utskickat till berörda för förankring och synpunkter.

Politiskt beslut om handlingsplan för drönare våren 2018

En förutsättning för att strategin ska kunna genomföras är att politiken och förvaltningsledningen beslutar att detta är något som Örebro Region län ska arbeta med de kommande åren. Från början arbetade alla mot att ta fram en regional drömarstrategi för Örebro län. Under beslutsprocessen ändrades det till att strategin döps om till ”Handlingsplan för drönare i Örebro län”. Det kan innebära att nån text i dokumentet kan skapa förvirring.